

PROFESOR DOKTOR ZYGMUNT GOLONKA

14 kwietnia 1967 r. zmarł emerytowany profesor zwyczajny Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu Dr Zygmunt Golonka.

Profesor Z. Golonka urodził się w 1888 r. w Dąbrowie Tarnowskiej; po ukończeniu szkół średnich studiował rolnictwo na Uniwersytecie Jagiellońskim w latach 1908—1911. Pierwsza wojna światowa przerwała Jego asystenturę w Zakładzie Doświadczalnym UJ w Mydlnikach. Służył w tym czasie w legionach; w wojsku polskim pozostawał do 1921 r., po czym wrócił do pracy w rolnictwie jako adiunkt Stacji Chemiczno-Rolniczej Politechniki Lwowskiej. W latach 1923—1929 był adiunktem Zakładu Uprawy i Nawożenia Roli SGGW w Skierniewicach. Stopień doktora nauk rolniczych uzy-

skął w 1928 r. za pracę: „Łąki i pastwiska południowo-wschodniej części dorzecza Bzury”. W latach 1929—1933 Prof. Z. Golonka był we Lwowie zastępcą profesora rolnictwa na Wydziale Inżynierii Lądowej i Wodnej Politechniki. W roku 1934 przyjechał do Warszawy, gdzie w następnym roku habilitował się na podstawie dużego dorobku naukowego oraz pracy pt.: „Studia nad niektórymi czynnikami produktywności pastwisk trwałych”. Jako docent SGGW zorganizował w 1935 r. Pracownię Uprawy Łąk i Pastwisk, którą po wojnie przekształcono w zakład, a następnie w samodzielną katedrę.

Okres wojny (1939—1944) spędził Profesor Golonka w Warszawie pracując na Polu Doświadczalnym w Skierniewicach i wykładając na

tajnych Wyższych Kursach Rolniczych. Wygnany przez Niemców po powstaniu przebywał ponad pół roku w Krakowie, po czym wrócił do Warszawy i objął kierownictwo Zakładu Uprawy Łąk i Pastwisk SGGW. Po powrocie prof. Grzymały do Warszawy, przeniósł się do Wrocławia, gdzie zorganizował i kierował do roku 1960 Katedrą Uprawy Łąk i Pastwisk przy tamtejszym Wydziale Rolniczym Uniwersytetu, a następnie w Wyższej Szkole Rolniczej. W roku 1954 otrzymał nominację na profesora zwyczajnego.

Dorobek naukowy Profesora Z. Golonki obejmuje kilkadziesiąt prac, z których każda niemal wniosła do naszej nauki rolniczej podstawowe zalecenia, niezbędne dla praktyki. Takie właśnie wskazówki zostały sformułowane w celu rozstrzygnięcia, czy należy stosować w nawożeniu łąk superfosfat czy tomasynę. Trzeba również podkreślić, że Profesor wypowiedział się w 1935 r. jako pierwszy za koniecznością intensywnego nawożenia pastwisk azotem.

Pracując w różnych instytucjach oraz interesując się wielu dziedzinami produkcji rolniczej Profesor Z. Golonka pozostawił wiele prac z zakresu gleboznawstwa, szczegółowej uprawy roślin, geobotaniki, przede wszystkim jednak z łakarstwa oraz techniki uprawy i powiększania wydajności trwałych użytków zielonych. Syntezę aktualnego stanu wiedzy łakarskiej dał w swym doskonałym „Podręczniku uprawy łąk” (Toruń 1930) oraz w trzech powojennych wydaniach gospodarki pastwiskowej. Głównym motywem wszystkich jego prac naukowych była zawsze chęć pomocy studentom w opanowywaniu przedmiotu oraz rolnikom w wykonywaniu ich zadań i podejmowaniu decyzji gospodarczej czy produkcyjnej.

Ogromny jest również dorobek Profesora Z. Golonki w zakresie dydaktycznym. W ciągu swego pracowitego życia wychował i dał społeczeństwu kilkuset rolników-łakarzy, którzy wzorem swego mistrza starają się działać w tej ciągle jeszcze zaniedbanej dziedzinie. Obok autora z jego szkoły wyszli znani szerokiemu ogółowi: profesorowie Włodarczyk, Lidtke i Hryncewicz, doktorzy Opaliński, Mikołajczak, Rojek i Kostuch oraz wielu innych, pracujących w kraju i za granicą.

Wielki umysł fachowca, a również humanisty o bardzo rozległych horyzontach myślowych pociągał młodych do studiowania pod jego kierunkiem, bo tu nie tylko zgłębiano wiedzę fachową, ale również wskazywano, jakimi drogami należy podążać, aby postęp był trwały i by działanie człowieka zawsze cechowała świadomość celu, do którego dąży. Profesor Z. Golonka potrafił na wszystkich prowadzonych przez siebie zajęciach nie tylko zainteresować swych uczniów przedmiotem, ale również natchnąć ich entuzjazmem do pracy na tym odcinku.

Wielki humanizm, znajomość życia i jego warunków, a przede wszyst-

kim prawy, szczerzy i przyjacielski stosunek do młodzieży zjednywał Mu miłość wszystkich studentów. Kochali Go widząc w Nim nie tylko swego mistrza, ale również człowieka o nieposzlakowanym charakterze i przyjaciela, który nie zawiedzie w żadnej okoliczności.

Polska i jej rolnictwo pamiętać będą o zasługach Profesora Zygmunta Golonki, którego imię związane jest na zawsze z rozwojem rolnictwa i poprawą gospodarki na łąkach i pastwiskach.

Cześć Jego pamięci!

prof. dr Mieczysław Nowak